

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 84011
2508 AA Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	Open data		
Bijlagen:	Zie kolom hiernaast		
Aan:	Forum Standaardisatie		
Van:	Stuurgroep open data		
Datum:	28-03-2012	Versie	0.1
Betreft:	Stand van zaken Open Data		

- A. Eindrapportage onderzoek open Data
B. Cloud computing en het nieuwe Amerikaanse overheidsbeleid

Doel van deze notitie:

Deze notitie heeft vooral betrekking op het eerste deelresultaat voor open data, zoals aangegeven in het werkplan 2012. Dat wil zeggen: Het onderzoek, waarbij publicatie standaarden, vindbaarheid standaarden en randvoorwaarden voor hergebruik worden vastgesteld. Daarnaast biedt de notitie inzicht in de voortgang wat betreft de overige belemmeringen voor open data.

U wordt gevraagd om in te stemmen met:

- 1) Het advies op basis van het onderzoek Open Standaarden voor Open Data
- 2) Het college het advies te laten bekrachtigen

U wordt gevraagd om kennis te nemen van:

- 3) Resultaten Workshop "Beren op de weg"
- 4) Voortgang Juridisch Onderzoek Aansprakelijkheid
- 5) Cloud computing

Toelichting

Datum
28 maart 2012

Ter besluitvorming

Ad 1. Advies

Het Forum standaardisatie wordt gevraagd het volgende te besluiten:

- De open data beleidslijn van BZK, open tenzij, in de vorm van de BZK handreiking aan te vullen met te hanteren ontwerpprincipes om de interoperabiliteit te bevorderen. Dit betekent:
 - o Op dit moment *geen* bindend advies voor 1 of meerdere publicatie standaarden. Gezien de lifecycle van dit beleid is het stimuleren van publicatie van open datasets belangrijker dan het afdwingen van open standaarden. Internationaal onderschreven door de uitkomst van het dit benchmark onderzoek: "raw data now".
 - o Aanbeveling: Ga bij voorkeur uit van standaarden op het derde niveau van het Tim Berners Lee model, dit betekent:
 - Stel je data beschikbaar op het Web (in welk format dan ook) onder een open licentie,
 - Stel het beschikbaar als gestructureerde data
 - Gebruik niet-merkgebonden formats, open standaarden, zoals CSV in plaats van Excel

Hiervoor wordt een standaarden voorbeeldlijst opgesteld. Deze lijst bestaat uit open standaarden van de 'Pas Toe Leg Uit' lijst en standaarden van de lijst gangbare standaarden, aangevuld met "Best Practice" standaarden, die uit dit onderzoek naar voren kwamen.

- De "Best practice standaarden", zoals genoemd in het eindrapport van Logica door het Bureau Forum Standaardisatie te laten inventariseren en classificeren in overleg met de betrokken partijen. Waarna door de partij met het grootste belang bij adoptie van de standaard een aanmelding voor de 'Pas Toe Leg Uit' lijst kan starten.
- Voor de vindbaarheid van datasets een standaard voor metadatering in lijn met internationale ontwikkelingen vast te laten stellen. Het belang van metadata wordt door zowel overheidsorganisaties als afnemers en(her)gebruikers onderkend. Overheidsorganisaties zien metadatering als een lastig onderwerp, met name vanwege de te verwachten werklust die mogelijk gepaard gaat bij het voldoen aan eisen met betrekking tot metadata. De standaarden OWMS en DCAT zijn genoemd als basis voor de richtlijn / leidraad voor de metadata standaard voor Open data. Verder is het Europese ADMS initiatief een aan te bevelen startpunt hiervoor. Hierin moet in ieder geval de context van de dataset worden meegenomen.
- De resultaten van het onderzoek over het distributie-, registratie- en publicatieproces van open data op data.overheid.nl te publiceren. van het onderzoek zullen op het data.overheid.nl portaal als opstap naar een community voor kennis en expertise .
- Randvoorwaarden voor hergebruik, zoals infrastructuur, buiten beschouwing te laten. Deze worden niet breed onderkend. De mogelijkheden van cloudcomputing worden niet onderschreven in dit verband. Het gebruik van een centraal portaal wordt wel als voordeel gezien.

Datum
28 maart 2012

- Inrichten van een terugmeldfaciliteit voor (her)gebruikers en afnemers waar zij inconsistenties in de metadatering kunnen melden om op deze wijze bij te dragen aan borging van kwaliteit van de data. Aanbeveling is dit centraal te faciliteren bijvoorbeeld via data.overheid.nl.

Ad 2. Bekrachtiging van het advies in het college

Het College Standaardisatie wordt gevraagd in te stemmen met:

Het besluit:

Op dit moment *geen* bindend advies uit te vaardigen voor 1 of meerdere open standaarden voor publicatie van open data. Gezien de nog prille fase van dit beleid is het stimuleren van publicatie van open datasets belangrijker dan het afdwingen van open standaarden. Internationaal onderschreven door de uitkomst van het benchmark onderzoek: "raw data now".

Gaandeweg kan dan worden bekeken of er behoefte bestaat bij aanbieders en hergebruikers van data aan 1 of meerdere standaarden.

De aanbeveling:

Aanbeveling voor het publiceren van open data is: Ga uit van standaarden op het derde niveau van het Tim Berners Lee model, dit betekent: Op het Web, open, zonder restricties voor hergebruik, gestructureerd en gebruikmakend van open standaarden (CSV in plaats van Excel). Deze aanbeveling wordt praktisch vertaald in een lijst voorbeeld standaarden. Deze bestaat uit een set open standaarden op het derde niveau van Tim Berners Lee: Een aantal 'Pas Toe Leg Uit' standaarden, een aantal gangbare standaarden en de tijdens het onderzoek naar voren gekomen "Best practice standaarden".

Aanbeveling is om bij het aanmaken van nieuwe datasets zoveel mogelijk rekening te houden met deze open standaarden.

Ook dient er een lijst met standaarden te komen die het herbruikbaarheid van data juist belemmeren, met het advies om daar bij publicatie niet voor te kiezen.

Het advies:

Het college adviseert aan BZK om voor de bevordering van de vindbaarheid van datasets op data.overheid.nl een open standaard voor metadatering vast te laten stellen, in lijn met de internationale ontwikkelingen (DKAD, OWMS, ADMS). In ieder geval concludeert het onderzoeksteam dat het metadata veld "context" toegevoegd zal moeten worden aan de huidige lijst van data.overheid.nl.

Ter kennisnemingDatum
28 maart 2012**Ad 3. Workshop "Beren op de Weg"**

Het bureau Forum standaardisatie heeft in samenwerking met BZK een workshop georganiseerd om alle belemmeringen in kaart te brengen. Deze belemmeringen zijn van een prioriteit voorzien en waar mogelijk is een oplossingrichting gegeven. Hiermee is duidelijk aangegeven waar de onderzoeken van het Forum een bijdrage leveren aan de oplossing van belemmeringen.

Workshop resultaten*Aanwezige partijen:*

Kadaster, EL&I, Geonovum, BZK, CBS, Gemeente Rotterdam, Gemeente Groningen, IPO, Nationaal archief, Antwoord voor Bedrijven, RDW, I&M, Planbureau voor de Leefomgeving, KNMI, Nationaal Archief, KOOP/de Werkmaatschappij (eigenaar data.overheid.nl).

Tijdens deze workshop zijn alle belemmeringen geïnventariseerd en van een prioriteit voorzien. Uiteindelijk zijn er 13 overgebleven

Prio	Beren op de weg (stemming)	Categorie	Lopende actie vanuit Forum of BZK
1.	Gebrek aan businessmodellen (Verlies van bestaande financieringsmodellen) (10)	Financieel	De businesscase open data, gereed eind maart (BZK)
2.	De zorg over privacy (9)	Juridisch	Onderzoek aanpassing WOB (BZK)
2.	Geen sturing op hergebruik vanuit het rijk, bijvoorbeeld via data-overzichten en handreikingen (9)	Overig	
3.	De zorg van de gebruiker over het langdurig en duurzaam aanbieden van data / leveringsonbetrouwbaarheid (5)	Overig	
3.	Gebrek aan metadata (5)	Technisch	Onderzoek standaarden voor open data, vindbaarheid, gereed juni 2012 (Forum)
4.	De kosten van de transitie vallen bij de data-eigenaar, de winst valt elders (4)	Financieel	De Businesscase open data, gereed eind maart
5.	Afwezigheid van een juridisch kader (3)	Juridisch	Onderzoek update aansprakelijkheidsonderzoek, gereed september 2012 (Forum)
6.	Het is niet zo goedkoop als men claimt, de beheerkosten stijgen (2)	Financieel	De Businesscase Open data, gereed eind maart 2012 (BZK)
6.	Het is niet duidelijk welke data er is (2)	Cultureel	
7.	Het is nog niet klaar / de	Cultureel	Onderzoek standaarden voor

Prio	Beren op de weg (stemming)	Categorie	Lopende actie vanuit Forum of BZK	Datum 28 maart 2012
	data is niet compleet (1)		open data, vindbaarheid, gereed juni 2012 (Forum)	
7.	Huidige prijsmodellen blokkeren ontwikkelingen van de markt (1)	Financieel	Businesscase open data, gereed eind maart 2012 (BZK)	
7.	Sommige hebben belang bij het gesloten houden van data (1)	Cultureel		
8.	Wethouder zal reputatieschade oplopen (0)	Juridisch	Onderzoek update aansprakelijkheidsonderzoek, gereed september 2012 (Forum)	

Hoe verder:

De genoemde 13 punten zullen in overleg met de klankbordgroep (aanwezigen bij de workshop) door BZK worden opgepakt. BZK draagt zorg voor een handreiking voor de totale set belemmeringen.

Ad 4. Juridisch onderzoek aansprakelijkheid

Per heden is Marc de Vries gestart met het juridisch onderzoek aansprakelijkheid. Dit onderzoek adresseert veel van de hierboven genoemde juridische belemmeringen. De resultaten worden dinsdag 4 september in het Forum verwacht.

Ad 5. Cloud computing

Tijdens de uitvoering van het onderzoek naar open standaarden en open data belemmeringen is geen directe relatie gevonden met Cloud computing. Publicatie van de open data sets vindt bij voorkeur plaats bij de bron. De infrastructurele maatregel van aanbiedende partijen hiervoor blijkt (nog) geen probleem. BFS ziet wel mogelijkheden in een Cloudoplossing om de "eigen" infrastructuur te ontlasten en het gebruik van open standaarden te stimuleren. BFS heeft daarom Victor de Paus gevraagd een samenvatting te geven van het Amerikaanse beleid op dit gebied. Deze samenvatting is bijgevoegd. Hieruit blijkt dat de toepassing van cloud computing in het algemeen onvermijdelijk is voor de publieke sector.